

Draga braćo i sestre, dobra večer!

Ovo bdjenje velik je hvalospjev vjere i radostan sam što mogu združiti svoj glas s vašim glasovima kako bismo zajedno slavili Boga i učvršćivali veze ove predivne crkvene obitelji koja uči umijeće polifonije, to jest raznolikosti u jedinstvu. Zahvaljujem vašemu nadbiskupu, kardinalu Joséu Cobu Canu, što je uveo prisposobu pjevanja, koja nas podsjeća da za izgradnju zajedništva nisu dostatni brojevi, podatci ni činjenice: naše srce treba pjevati, to jest tumačiti događaje i okolnosti slaveći s drugima smisao koji iz njih izvire. U Crkvi se to na osobit način ostvaruje u liturgiji, velikom spomenu povijesti koja nas je spasila.

Pjevanje je potreba koja prožima zajednički život i izaziva kulturu, potičući ju da ostane otvorena i trajno u nastajanju. Vi ste biskupijska Crkva usred naroda koji ljubi glazbu, ples i zajedništvo, a ipak poznaje i sukobe, resignaciju, pa i očaj – stanja koja Evanđelje može otvoriti nadi. Svjedočite Evanđelje u glavnome gradu velike europske zemlje, sjedištu ustanova i organizacija u kojima se donose važne odluke za sadašnjost i budućnost, ali i odredištu milijuna posjetitelja te braće i sestara koji traže nove prilike. Vaša će radost biti zarazna ako postane ne tek prolazan zanos, nego trajno stanje duha koje obnavlja pojedince, skupine i cijelu biskupijsku zajednicu.

Nije slučajno da apostoli u svojim spisima tako često pozivaju Crkve na radost, preporučujući ju gotovo kao zapovijed. To je “*Evangelii gaudium*”, koralni odgovor na Božje djelovanje u Isusu Kristu: Njegov život, smrt i uskrsnuće zauvijek su izmijenili shvaćanje povijesti onih koji su ga susreli i slijedili, premda na različite načine i na različitim putovima. I danas nas Kristova ljubav nagoni (usp. 2 Kor 4,14) — glagol kojim se služi sveti Pavao, “*synèchei*”, znači i “obuzima nas”, “drži nas zajedno”, “posjeduje nas” — te nas tako poziva na odgovornost djelovanja.

Da, draga braćo i sestre, kao što su neki od vas večeras posvjedočili, krštenje doista mijenja život. Naše osjetljivosti, podrijetla i prioriteti susreću se u Kristu te iz Njegova života primaju snagu, kao loze iz trsa. To konkretno znači da se u nama mnogo toga što je već postojalo preobražava jer se stavlja u službu, prestaje biti privatni dar i usmjerava se na opće dobro. Toga se ne treba bojati, jer to nikad ne stvara jednoličnost. Novi zavjet, u raznolikosti svojih glasova, svjedoči o zajedništvu u različitosti, o slozi izgubljenoj u Babilonu, gdje su, prema biblijskom izvještaju, svi, prisiljeni u jedinstven i isključivo ljudski projekt, prestali razumijevati jedni druge.

U enciklici “*Magnifica humanitas*” predložio sam, kao odgovor na izjednačavanje i zbrku, lik Nehemije koji uključuje cijelu zajednicu u obnovu Jeruzalema: “Obnavljati danas znači prepoznati da, unatoč mnoštvu glasova i pogleda koje katkad podsjeća na raspršenost jezika, ipak postoji svijetla mogućnost: zajednički graditi, pretvarajući raznolikost u bogatstvo te od slušanja i dijaloga učiniti zajedničko tlo na kojem rastu pravednost i bratstvo. A u tom zajedničkom djelu kršćani pronalaze vlastiti način gradnje: upravljati svoje djelovanje prema Bogu kako se, u Njegovoj svjetlosti, pluralizam ne bi rasuo u nered, nego, u praksi sinodalnosti, postao prostor u kojem čovječanstvo ponovno pronalazi svoje čvrste temelje i svoj konačni cilj” (*Magnifica humanitas*, 11).

Postoji, dakle, osobit odnos između Crkve i grada, tim važniji u vremenu promjena koje proživljavamo: odnos koji se, naravno, ostvaruje među konkretnim ljudima, u radnim odnosima i odnosima blizine, ali i u raznim zajednicama, udrugama i životu četvrti. Sve jasnije se očituje posebnost kršćanskog poslanja u velikim urbanim sredinama, gdje “pulsira i oblikuje se nova kultura” (Franjo, *Evangelii gaudium*, 73). Razlučivanje o tome sazrijevalo je na sinodalnom putu, koji je omogućio dublje međusobno upoznavanje i slušanje u kontekstima u kojima biskupijska zajednica živi i oblikuje se. Najvažnije pitanje postaje: dopire li ono što jesmo i činimo kao kršćani “tamo gdje se oblikuju novi narativi i obrasci”, to jest do “najdubljih jezgri duše gradova” (*isto*)? Odgovoriti nije lako, ali moguće je ako zajedno tražimo istinu.

Zato je toliko važno ne raspršiti se niti se zatvoriti u skupine u kojima se već osjećamo sigurnima, među onima koji uvijek pjevaju istu melodiju. Da bismo doprli do srca grada, potrebno je njegovati svijest da je istina simfonijska i uvijek nas nadilazi, njegovati želju susresti Uskrsloga koji nas uvijek pretječe i možda je već prisutan ondje gdje ga još nismo tražili. Tražiti ga i slijediti uvjet je da ga možemo pokazivati: bez toga, nema evangelizacije, a danas to razumijemo jasnije nego prije. U velikim gradovima, više nego drugdje, katkad se čini da nemamo više pouzdane karte za kretanje. Stoga valja iznova učiti duhovnu umjetnost pozornosti, bez koje i navještaj Evanđelja može postati bezličnim ponavljanjem, izgubiti snagu i ustupiti mjesto razočaranju i nepovjerenju.

Predragi, Madrid je veliki grad u kojem supostoje različite tradicije i “duše”. Bog poznaje srca svih njegovih stanovnika, svakoga pojedinačno. Poznaje ih onako kako samo On zna — u ljubavi i slobodi. On je beskrajno milosrđe i želi da se svi spase. Želi to do te mjere da je postao tijelom i na sebe uzeo sav grijeh, zlo i negativnost svijeta. Evo Isusa Krista! Evo Radosne vijesti, milosti koju smo primili i koju smo poslani dijeliti sa svima. Jer svi, bez iznimke, stvoreni su za život, i to za život u punini. Prisutnost Crkve u velikome gradu prispodoba je toga otajstva spasenja. Na pamet dolazi Knjiga o Joni, jedan od dragulja Svetoga pisma, koji vas potičem da čitate ili ponovno čitate, osobno i u zajednici. Nije slučajno da su upravo u gradovima apostoli zasadili mladu Crkvu, nailazeći ne samo na odbijanje, nego i na prihvaćanje ondje gdje se ljudi najprirodnije susreću s raznolikošću i promjenom.

Neka vas stoga ništa ne uznemiruje i ničega se ne bojte! Zajedno, kao biskupijska Crkva, možete pružiti evanđeosko svjedočanstvo koje oslobađa najbolje snage čovječanstva bombardiranog slikama i riječima, ali gladnog pravednosti i žednog istine. Imajte povjerenja u to da se vjeri može vratiti ili ju prvi put upoznati i u odrasloj dobi. Budite spremni prihvatiti nove početke, ne kao iznimku, nego kao pravilo poslanja. Ulaganje u župna i biskupijska vijeća nema manji cilj od toga: preobraziti osjetljivost svakoga dubljim slušanjem onoga što Duh govori Crkvi. Šteta je svoditi ih na puku birokratsku dužnost. Ona su mjesta uzajamnoga slušanja i razlučivanja bez kojega svatko ide svojim putem, a riskiramo i ne razabrati gdje nas Gospodin želi, gdje nas očekuje i na koje nas obraćenje poziva. Kada se to ostvaruje, tada bogoštovlje postaje životom, a među ljudima niču veze bratstva i djela solidarnosti.

Pozivam prezbitere da prepoznaju praksu zajedničkog razlučivanja kao jednu od najvećih milosti koje sinodalnost daruje njihovu služnju. Draga braćo, ne odvrćajući se od bitnoga, redovito zastajati sa svojim pukom kako bi se u svjetlu Evanđelja razmatrao život gradskih četvrti, kulturne promjene, društvene napetosti i crkvena praksa, obogatit će i utješiti vaše poslanje. To će pomoći svakome i svakoj zajednici izaći iz osamljenosti te iskusiti radost Duha Svetoga. Jer upravo nam Duh nedostaje kada crkveni život svedemo na rutinu u kojoj svatko ostaje zatvoren u svojim navikama i ulozi. Duh pobuđuje zvanja i združuje ih u jedinstvo, katkad izazivajući nemir, raspravu i traženje novih ravnoteža. Ne plašite se svega toga – naprotiv, kušajte njegovu ljepotu!

Priče koje smo večeras čuli svjedoče, štoviše “pjevuju”, koliko života ima u ovoj Crkvi. Netko je posvjedočio: “Mogu bez oklijevanja reći da duboko ljubim Crkvu, Božju obitelj, u kojoj svi imamo svoje mjesto.” Drugi je rekao: “Osjetio sam veliku radost i odgovornost postajući djelatnijim članom zajednice i dijeleći s ostalim članovima Crkve darove koje sam primio.” I još: “Za nas služiti ne znači samo pomagati, nego i uzvratiti svu ljubav i potporu koju smo primili.” Eto Crkve, draga braćo i sestre! Eto glazbe Evanđelja, s njezinim zahvatnim ritmom. Kada dopre do srca, daje da čovjek, poput sestre koja je u Madrid došla iz Perua, osjeti da je primljen raširenih ruku. Mnogi, poput nje i njezine obitelji, isprva osjećaju strah pri pristupanju, čuli su za predrasude i razočaranja. Dobrota, pa i malobrojnih, može pobijediti strah mnogih. Budite svima poput otvorene knjige: neka se na vašim licima i u vašem životu susretne Riječ Božja. Jer ljubav je jezik koji svima omogućuje da se osjete kao kod kuće.

Od srca vam zahvaljujem.